

Medlemsblad 64

I denne utgaven:

S. 2: Leder

S. 3: Opera Nordfjord, referat

S. 4 + 5: Sagastad / Myklebust-
skipet

S. 5: «Fremtiden» - ?

S. 6: Om kortbruk

S.7: Kulturdagane i Giske,
referat

S. 8: Omvisning på NMK,
referat

S. 9: Alzheimerdagen, referat +
«Mørkets musikalske opplevelser»

S.10: «Haust» av Arne Garborg

S.11: Grupper og gruppekon-
takter. Annonser fra våre
sponsorer. Info til kinograppa

S.12: Tillitsvalgte (2018)
Møteplan for gruppene

Støtt våre sponsorer:

**BRAGES Bilforretning
Sparebanken Møre
POLYFORM AS**

Se side 11 !

Org.nr. 987 814 217

Bankkonto 3910 26 50933

**Våre nettsider finner du på
www.puiaa.no**

E-post: post@puiaa.no

November er årets ellefte måned og har 30 dager.

Av latinsk novem som betyr ni; november var romernes niende måned. Gammelt norsk navn på november var 'Slaktemåned', eller Gormåned

(gør betød innvoller etter slakt).

Kulderekord –41,8 grader, Karasjok. Varmerekord 21,8 grader, Tafjord. Nedbørsrekord: 229,6 mm, Indre Matre Hordaland, den 26.11.1945, det var Norgesrekord for ett døgns nedbør.

Skogbunn Ridderspranget Valdresflya (foto v/ Sjur Brande)

Møter, temamøter og turer fremover

To. 25. oktober: Guri Aasen med billedkåseriet «Fiskerkona og døtrene hennar»

To. 29. november: Børre Thorsen foredrag om arbeidet sitt på Tueneset

To. 06. desember: Julemøte. Malvin Dalhus kåserer

I januar 2019 får vi besøk av professor Magnar Breivik fra NTNU i Trondheim. Breivik er musikkviter, og han har arbeidet mye med musikkens samspill med andre kunstarter. Se side 9 i dette bladet

Jeg vil gjerne bli medlem av Ålesund Senioruniversitet

Fornavn: _____ Etternavn: _____

Fødselsdato (må oppgis): ____/____/____

Gateadresse: _____

Postnummer: _____ Poststed: _____

Mobiltelefon: _____ Fasttelefon: _____

Din epostadresse: _____

Bladet blir sendt pr. epost til alle medlemmene. Ønsker bladet også i posten ____ (sett X)

Medlemskapet er gyldig når kontingent er betalt til konto 3910 26 50933

(Husk å oppgi eget navn ved innbetaling).

Du må gjerne melde deg inn ved å sende en epost med alle opplysningene til: post@puiaa.no

Klimaendringer??

Ute øser regnet ned, sitter med en følelse av at det har vart i flere uker nå, heldigvis har vi hatt enkelte solgløtt innimellom. Vi var vel-signet med en uvanlig fin og varm sommer, er det det vi skal «straffes» for nå?

Diskusjonen om klimaskiftet er i full gang, er det bare naturlige variasjoner eller er den menneskestyrt? Jeg sitter ikke inne med det riktige svaret, men heller mot at vi alle har noe av skylden for utviklingen.

FNs klimapanel sendte nylig ut en ny rapport om hvilke tiltak som må til for å begrense den globale oppvarmingen til 1,5 grader. Der nevnes at CO₂ utslipp må halveres i løpet av 12 år, olje og kullbruk må reduseres med inntil 80 % og det må gjennomføres en ekstremt rask utbygging av kjernekraft og fornybar energi. Gassforbruket må også kuttes kraftig.

Det betyr at også vi seniorer må endre våre vaner, vi kan ikke overlate alt til våre etterkommere. Ikke alle i vår aldersgruppe kan sykle eller gå, men hva med å bli flinkere til å bruke offentlige transportmidler der det er mulig?

Nå skal jeg ikke bare svartmale, vi kan ha mange fine opplevelser uten å ha dårlig samvittighet. Selv liker jeg å komme meg ut en tur hver dag, men må innrømme at det har blitt lite av det i det siste. Jeg innser at det er bare å ta på seg fullt regntøy og gummistøvler og komme seg ut for å få den nødvendige mosjon, det nytter visst ikke å sitte og stirre ut av vinduet og vente på at regnet slutter.

Når det bare er innevær får vi kose oss med gode bøker, lytte til musikk, gå på kino, invitere venner til en prat, mulighetene er mange.

Mange av oss hadde en flott tur til Nordfjordeid søndag 7. oktober med besøk på «Myklebustskipet», og ikke minst operaforestillingen «La Bohème», se omtale annet sted i bladet.

Søndag 30. september deltok ÅSU med stand på Kulturdagane i Giske for å informere om våre tilbud. Kanskje det kan føre til økt medlemsmasse? Det var flere som hadde stor interesse av å komme på våre Temamøter og ønsket at vi skal an-

nonsere i «Øyeblikk». Det var også snakk om å danne lokale studiegrupper. Her må styret drøfte hvordan vi skal organisere virksomheten etter kommunesammenslåingen 1.januar 2020.

Program for oktobermøtet var omtalt i forrige utgave av PU bladet.

Til møtet 29. november har vi vært så heldige å få Børre Thorsen til å komme og fortelle om arbeidet han har stått i spissen for på Tueneset, tittelen på foredraget blir «Tueneset - Natur og historie i forening».

Bare 1 uke senere, 6. desember, blir det julemøte, også i år skal vi samles på Spjelkavik Senior-senter. Her blir det som vanlig servert grøt og litt spekemat etterfulgt av kaffe og kaker. Malvin Dalhus skal kåsere om tidligere tiders juleutstillinger, det kan sikkert vekke gode minner hos tilhørerne.

Apropos jul – for noen få dager siden var årets «julemanna» på plass i min dagligvarebutikk. Jeg så også noen adventskalendere i en krok. Alt for tidlig etter min mening, jeg skulle ønske de kunne vente til midt i november med julevarene. Jeg er så gammeldags at jeg synes man skal spise jordbær om sommeren når de norske bærene kommer. På samme måte med typisk julemat- den skal spises ved juletider. Hver sesong og høytid har sin egen sjarm og sine skikker, de bør ikke fordeles ut gjennom hele året.

Vi har for lengst begynt å legge planer for møtene i 2019, det som allerede er klart er at professor Magnar Breivik ved NTNU i Trondheim kommer for å snakke om filmmusikk- Mørkets musikalske opplevelser.

I februar blir det som vanlig årsmøte og som et ekstra pluss, Reidun Haavik skal vise bilder og fortelle fra en tur til Georgia og Armenia hun har deltatt på.

Vi har også ideer til andre emner for Temamøtene til våren, men her ikke detaljene helt på plass ennå.

Som dere forstår er det fortsatt mulighet til å komme med innspill til program, alle tips mottas med takk.

Til slutt vil jeg ønske alle en fin høst, uansett hvordan været måtte bli, vi vestlendinger tåler en støyt.

Helene

Opera Nordfjordeid, referat fra medlemstur 7. oktober 2018

I strålende høstvær deltok 38 personer på årets medlemstur til Opera Nordfjordeid. Etter en meget behagelig busstur med Turistbussen, fulgt av en lett lunch i kaféen i selve Operahuset, var alle opplagte og klare til forestillingen «La Bohème», en opera i 4 akter av Giacomo Puccini.

Her gjengis 2 opplysende kapitler fra programheftet til operaen:

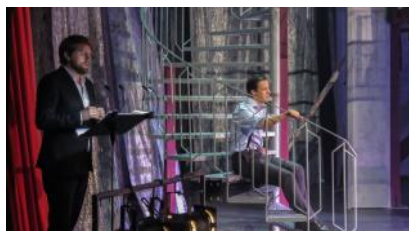
Puccini var en mesterlig musikkdramatiker og en «ihuga» individualist, som ofte satt søkelyset på betente, sosiale problemer. Han lot operakarakterene sine være så realistiske som mulig, noe «La Bohème» er et godt eksempel på.

Puccini opplevde en heller trist premiere på «La Bohème» for 122 år siden, og fikk dårlig respons fra publikum. Heldigvis klarte Puccini å snu fiasko til suksess, og i dag er operaen regnet for å være en av de kjæreste og mest spilte operaene i operallitteraturen.

Og en opplevelse litt av de spesielle ble det da også.

Oppstarten måtte utsettes med en god halvtime—på grunn av at hovedrolle-innehaveren riktignok var tilstede, men—på grunn av et halsonde—ikke kunne synge..!

Her viste Opera Nordfjordeid sin profesjonalitet og ikke minst sin handlekraft. I stedet for å avlyse forestillingen, hadde

det i løpet av få timer blitt tilkalt en «erstatte», eller kanskje helst en «hjelper» - Eivind Kandal - som sang,

mens den egentlige sangeren spilte sin rolle og «mimet». Dette fungerte aldeles utmerket, all respekt for det! Det skal her bemerkes at Eivind Kandal er utdannet operasanger!

Vi fikk presentert en relativ enkel og stilfull scenografi, nydelig musikk og flotte sangprestasjoner. Alt i alt en kjempeflott forestilling i en funkende ny, nynorsk språkdrakt.

Operaen var definitivt en nytelse, og ble fremført for en så godt som full sal.

Her er det på plass med honnør til Guri Bjørlo, som på forhånd hadde utarbeidet og fått mangfoldiggjort et fyldig resyme av handlingen i «La Bohème», som underveis til operaen ble delt ut til alle på bussen. Flott gjort—dette satte vi pris på!

Hjemveien ble også i år lagt om Grodås, hvor et godt måltid ventet på oss på Raftenvold Hotell.

Bilder fra bespisning en i Operahuset.

Fra Grodås var det «rake vegen» via Kvivsvegen (og gjennom ikke mindre enn sju tunneler) til Vol da—Ørsta—Festøy og hjem til Ålesund.

(Referat: Herbert, Foto: Sjur / Herbert)

Sagastad viten- og opplevelsessenter på Nordfjordeid, nå under bygging

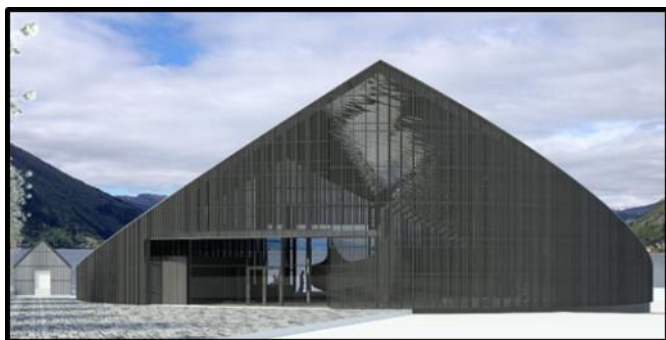

Også i år stoppet vi for å se hvor langt byggingen av det som antagelig er verdens største vikingskip, Myklebustskipet, er kommet.

På bildet til venstre forteller Solveig Midtbø oss om skipet, her står hun sammen med arkeolog Hanne Thomasgård.

(Foto v/ Sjur Brande)

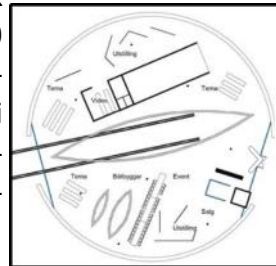
Du finner utførlig informasjon på linkene:

<https://www.nordplan.no/referanser/sagastad-vitensenter/>

https://issuu.com/vakn/docs/prospekt_stiftinga_sagastad

Sentralt i opplevelsessentret vil være skipet, som er 30 m langt og 6,5 m bredt. Det er 24 år på

hver side, og hver åre må betjenes av 2 personer, i alt 96. I multimediarommet blir det plass til 80 personer, og ellers er det rom for utstillinger, presentasjoner og aktiviteter. De mange lignende anleggene rundt i Norge er blitt veldig populære, og det samme blir nok dette. Det ventes 90.000 årlige besøkende, og åpningen er planlagt til 1.mai 2019. Det ventes stor oppmerksomhet rundt åpningen og sjøsettingen.

Bl.a. dette leser vi i Stiftinga Sagastads protokoll:

Stiftinga Sagastad— KVA SKAL SAGASTAD VERE?

- ei oppleving av historia vår

Sagastad skal ha eit bodskap til publikum, og fortelje historiene om vikingtida i fjordfylket. Det kan vere vanskeleg å forestelle seg livet i Nordfjord i mellomalderen. Det er store dimensjonar i dåtidas Norge i høve makt, økonomi, luksus, fattigdom, næringsliv og leveste. Gjennom underhaldning og oppleving skal Sagastad formidle kunnskap, skape forundring, ettertanke, - og setje spor.

I Nordfjord er det gjort fleire til dels store arkeologiske funn heilt frå steinalderen og fram til idag. Det er likevel Myklebustfunna frå yngre jernalder som all hovudsak vil vere fundamentet for Sagastad, som gjennom ulike utstillingar, aktivitetar, historier og forteljingar skal gje oss innblikk i ei interessant historisk tid. Sagastad vil kunne ha informasjon og utstillingar også frå andre tidsepokar og funn i Nordfjord, men størst merksemd skal viast til vikingtida Nordfjord frå ca. 800-1100 e. Kr.

Sagastad skal vere eit kombinert viten- og opplevingssenter, og byggjast ved fjorden i Nordfjordeid sentrum. Ein sentral del av utstillinga Sagastad er Myklebustskipet, truleg det største vikingskipet ein har funne restane av. Skipet skal byggjast i full målestokk, ca, 30 m langt og 6,5 m breitt. Skipet skal kunne seglast på fjorden, men vil store deler

av året vere utstilt og ein av hovudattraksjonane i Sagastad.

Senteret vil ha ei fast hovudutstilling, basert på følgjande tema: Myklebustfunna, Myklebustskipet og Nordfjorden. I tillegg vil senteret ha gjesteutstillingar om ulike tema, slik at det alltid vil vere noko nytt å oppleve også for dei som har besøkt senteret tidlegare.

Sagastad vil ha to grunnpilarar:

1 - FAKTA:

a) Formidling av fakta og kunnskap om vikingtid (samfunn og menneske; næring, infrastruktur, jordbruk, økonomi, sosiale lag, handverk m.m.)

b) Formidling av funn i Nordfjord

Alt som blir formidla her, skal kvalitetssikrast av godkjende myndigheiter, ma. Universitetsmuseet i Bergen.

2 - FIKSJON:

c) Formidling og visualisering av korleis denne tida kan ha sett ut, utforma på grunnlag av fagleg kvalitetssikra kunnskap og funn. Sagastad vil nytte ulike visuelle hjelpemiddel i formidlinga, og skal ha profesjonelle aktørar til å utforme utstillingane. Sagastad skal formidle regionen si historie. Denne regionen har ei svært rik historie, frå steinalder til middelalder. Frå rike steinalderbuplassar, helleristningar slik som Noregs største helleristningsfelt i Vingen Bremanger, middelalderklosteret på Selja, eit stort tal gravhaugar frå jernalder, med både Ekebøhøvdingen si grav og Vestlandets største gravminne "Karnilshaugen" i Gloppe. I tillegg har vi middelalderkyrkjer og forhistoriske spor etter busetnad. Vikingtida sitt senter låg likevel på Nordfjordeid og med Myklebustgrava som det absolutte høgdepunkt.

Med ei av landets rikaste, største og mest spektakulære vikinggraver midt i sentrum, er Nordfjordeid den openbare lokaliseringa av Sagastad.

Her kommer en «gjenganger» fra Facebook, men tar den med likevel. Ikke bare er den morsom—men muligheten for en slik opplevelse er, i alle fall (og kanskje ikke bare) teoretisk fullt mulig.

Hei, jeg skulle ha tak i Gunnars Pizza?

- Hei, dette er Googles pizza.

- Oi, ok, beklager da har jeg ringt feil.

- Neida, Google har bare kjøpt opp bedriften.

- Åja, kan jeg bestille hos deg da?

- Det kan du, vil du ha det vanlige?

- Det vanlige?! Har dere noe profil på meg eller noe sånt?

- I følge telefonnummeret ditt har du bestilt pepperonipizza med ekstra ost, ekstra pepperoni og tykk bunn de siste 12 gangene.

- Okay... det høres riktig...

- Kan jeg foreslå en vegetarpizza denne gangen?

- Nei takk, jeg hater grønnsaker.

- Men du har høyt kolesterol.

- Hvordan vet du det?

- Gjennom søkene dine de siste 5 årene.

- Eh, javel... men jeg vil ikke ha vegetarpizza, jeg tar medisiner for kolesterotet.

- Du har ikke tatt medisinen din regelmessig. For 4 måneder siden kjøpte du bare en eske med 30 tabletter via apoteket.

- Hæ? Ja, men jeg har kjøpt over disk også.

- Det vises ikke på kontoutskriften din.

- Jeg betalte kontant.

- Men du har ikke tatt ut penger ifølge utskriften.

- Ikke at du har noe med det, men jeg har andre kilder for kontanter.

- Det vises ikke på selvangivelsen din. Så hvor kommer denne inntekten fra, som ikke er oppgitt til staten?

- HVA I.. Nå er det nok. Jeg er lei av Google, Facebook, Twitter og WhatsApp! Jeg skal flytte til en øy, uten internett, der ingen skal spionere på meg!

- Det forstår jeg, men da må du fornye passet ditt, det gikk ut for 6 uker siden...

Og når vi først er inne på den «digitale siden» av hverdagen - bruker du riktig betalingskort?

Redaktøren av «ÅSU-bladet» har nylig vært forsøkt svindlet, etter et kjøp av en liten «filleting» på internett, og har lyst til å dele noen tanker om kortbruk i denne forbindelsen.

Bestillingen gikk via et kjent selskap. Det ble tilbudt «sikker betaling» - via et kjent betalingsselskap. Likevel «lurte noen seg imellom», og jeg ble forsøkt svindlet.

Heldigvis benyttet jeg et **kredittkort** til denne type handel (noe jeg faktisk alltid gjør!). Et beløp på ca. 200 kroner ble av svindleren(e) «gjort om» til ca. 35.000 kroner—og forsøkt trukket fra mitt Master-/Eurocard. Men det ble stoppet av kredittkortselskapet, som også straks kontaktet meg. De fant denne forsøkte transaksjonen mistenkelig, den ble ikke tillatt, og kortet ble øyeblikkelig sperret. Kjempefin service!

Hadde jeg betalt med bankkortet (debetkort) så hadde beløpet med stor sannsynlighet blitt trukket rett fra min bankkonto—og prøv så å få dette tilbake -!

Grovt sett finnes det to typer kort: debet- og kredittkort. Ved bruk av debetkort blir beløpet trukket rett fra ens konto. Dette kan jo være greit, f.eks. når man går i butikken heime og handler. Men hva om man bruker debetkortet i utlandet, eller bruker det til kjøp på internett? Tenk om man blir svindlet. Ved svindel/misbruk vil da svindlerne ha «dirkete» tilgang til ens konto, det vil si at beløpet blir trukket fra konto umiddelbart.

Dette er ikke ment som en direkte oppfordring til å skaffe seg kredittkort, men: Bruker man kredittkortet på den måten det er ment å brukes, kan det faktisk være smart. (Men man må huske at et kredittkort *kan* være en skummel felle dersom en mister kontrollen. Ikke glem at dette faktisk er penger man bare låner fra banken.)

Kredittkort kan altså være lurt å bruke. I en del tilfeller kan det faktisk være bedre å bruke kreditt-

kort enn vanlig bankkort (debetkort). Dersom man handler på internett, og spesielt hvis man handler på nettsteder som en ikke kjenner så godt, kan et kredittkort gi en ekstra sikkerhet med tanke på svindel—slik jeg opplevde.

Hvis man bruker bankkortet, blir det trukket direkte fra ens konto. Har man betalt med kredittkort og blir svindlet, henvender man seg til kortselskapet som igjen henvender seg til nettstedet og «tar kampen» for deg.

Når man booker hotell eller leier bil, reserveres ofte et beløp som «sikkerhet». Særlig når det gjelder leiebil som kan koste opp i mot 10-20.000 kroner, og da må man ha de pengene på konto. Da kan det være bedre å bruke kredittkort, beløpet blir låst—uten å bli trukket.

Det kan også skje at vanlig betalingskort ikke kan benyttes alle steder, og da er det lurt å ha tilgang på et kredittkort. (Alternativt kan man jo også fortsatt skaffe seg kontanter — om enn så lenge?)

Men husk: Man må sette seg godt inn i reglene med hensyn til kredittkort, og ta gjerne kontakt med banken for grundig informasjon. Sett en fornuftig beløpsgrense. Og ikke minst: betal hele forfalte beløpet til banken / kortselskapet ved forfall, ellers påløper til dels meget høye renter!

(free photos from pexel.com)

Kulturdagane i Giske

Styret i Ålesund Senioruniversitet fikk i mai en oppfordring fra Sølvi Furnes til å presentere ÅSU på et arrangement i Øygardshamna søndag 30. september fra kl.12.00-16.00. Dette var hovedarrangementet i Kulturdagane i Giske 2018.

Her skulle lag og organisasjoner synliggjøre seg på stand eller ved et sceneinnslag. Saken ble diskutert på et styremøte og vi bestemte oss for å melde oss på. Vi tenkte dette kunne være en fin anledning til å gjøre vår virksomhet kjent og til å verve nye medlemmer.

Det ble derfor laget en Roll-Up som forklarer hva Senioruniversitetet arbeider med, i tillegg ble det laget et informasjons-skriv med innmeldingskupong. Vi hadde også med noen eksemplarer av medlemsbladet vårt. Sjur Brande var ute i hallen med Roll-Up'en og fikk anvist plass lørdag.

Da vi ankom Øygardshamna søndag kl.11.30, var deltagerne i full sving med å stille ut sitt infomateriell og gjøre seg klare for publikumsinnrykk. De fleste utstillerne var organisasjoner som hører hjemme i Giske kommune, f.eks. idrettslag, skolekorps, kor, Lions, sogelag, ungdomslag, Giske pensjonistlag, kulturskolen, Husflidslag m.m.

Enkelte lag hadde også salg av kaffe, vafler og sveler og noen hadde demonstrasjon av taekwondo, bueskyting og golf så tilbudet var variert

Tre av styremedlemmene våre byttet på å betjene standen i åpningsti-

den, i tillegg var Sølvi ivrig med å synliggjøre oss for sine bekjente

Været var dessverre vått og vindfullt og den første timen var det ikke mange nysgjerrige som dukket opp.

Kl.14 skulle det være opptreden av forskjellige voksen og barnekor og musikklag, så da tiden nærmet seg for dette, strømmet det på med publikum, spesielt før barna skulle på scenen.

Vi hadde en god del interesserte på vår stand, spesielt var det mange som tok med et medlemsblad, så dem kunne vi hatt flere av.

Mange var interesserte i å komme på Temamøtet vårt i oktober der Guri Aasen skal kåsere om «Fiskerkona og døtrene hennar». Sølvi Furnes mente vi burde annonsere Temamøtene i lokalavisen Øyeblikk og hun ville også forsøke å få inn en omtale av møtene våre.

Så vil tiden vise om det blir et videre samarbeid, og om Giskeseniorene kommer på møtene våre. Vi opplevde i hvert fall at noen var veldig interesserte.

(Referat v/ Helene Birkeland)

(Foto: Sjur Brande)

Referat fra OMVISNING PÅ NORSK MARITIME KOMPETANSESENTER (NMK)

Fredag 31. august klokken 12.00 var godt og vel 50 av våre medlemmer møtt opp til et temamøte litt utenom det vanlige. Ikke bare var dato og tidspunkt endret, men også sted. Vi var nemlig så heldige at vi hadde fått tilbud om en omvisning på Havromsinstituttet, som vi finner i bygningene til Norsk Maritime Kompetansesenter (NMK).

For å si det med en gang: vi hadde en stor og flott opplevelse på NMK under en grundig, meget lærerik og til tider absolutt morsom omvisning, ledet av veldig dyktige folk tilknyttet Havromsinstituttet.

Det var veldig interessant å bli kjent med avdelingens undervisningsopplegg, bli kjent med lokalene og få se og teste ut simulatorene. Tenk å få

lov til å være «kaptein» for en stund, stå på broa og kunne styre sitt eget skip! Det hele var så «livnært» at en godt kunne bli en smule sjøsyk..

Vi fikk underveis i omvisningen en mengde informasjon om Havromsinstituttet sitt daglige virke, vi fikk studere plansjer og illustrasjoner og fikk «prøve ut» klasseromme-

ne til studentene. Litt forskjell til da vi selv satt på pultene våre .. Vi ble gitt informasjon om studieopplegget og det var gitt oss god tid til spørsmål.

Alt i alt—en fantastisk dag, og vi takker for at det lot seg gjøre å få denne omvisningen!

NMK utgjør i dag ca 39.000 kvadratmeter arealer, som huser flere av de aller viktigste aktørene i den norske maritime klynga. Blant annet har Rolls Royce sitt Technology and Training Center her og Inmarsat sitt hovedkontor for Nord-Europa ligger også hos NMK.

NMK er rangert som nr. 6 i Lloyds prestisjetunge liste over verdens viktigste teknologiledere.

Referat fra Alzheimerdagen 2018

Ålesund og omegn demensforening arrangerte Alzheimerdagen 2018 torsdag 27.09.

Arrangementet er en del av Seniorfestivalen i Ålesund.

På programmet sto visning av filmen: »Husker du meg?» Regissør av filmen – Ragnhild Nøst Bergem

var til stede. Hun fortalte litt om filmen før den ble vist.

Filmen er var meget talende og den berørte de frammøtte. Det kom også tydelig til uttrykk i spørsmålene som ble stilt etter at filmen ble vist.

Etter filmfremvisningen fortalte regissøren litt om hver enkelt av de 3 hovedpersonene i filmen og hvilken demensdiagnose de hadde.

Vi var også så heldige at vi hadde fått tidligere geriater i Ålesund – Odd Roe Skogen til å lede spørsmålsrunden etter filmen.

Han kom også med mange fine innspill til filmen noe som var med på å utdype innholdet i filmen på en fin måte.

Publikum kom med mange gode spørsmål.

Det var i alt ca 100 frammøtte.

(Referat v/ Inger Storheim, foto: Herbert Gartz)

Mørkets musikalske opplevelser

Blant Senioruniversitetets medlemmer er det mange trofaste kinogjengere. Fra kinogrupper kan en annenhver onsdag møte medlemmer som skal på seniorkino på Moa, der kvalitetsfilmer står på programmet.

I kinoopplevelsen kombineres øye med øre. Gjennom øret kommer også musikken, og de store regissørene i stumfilmperioden var overbevist om at musikken utgjorde hele 50% av filmopplevelsen. Både den gang og nå virker film og musikk sammen på ulike måter. Av og til

kan musikken være laget slik at en ikke fester seg ved den i det hele tatt. Andre ganger kan den sitte som spikret. I vår tid kan filmmusikk også være noe vi møter igjen i konsertsalen, løsrevet fra det mediet den opprinnelig ble skrevet til.

Filmmusikk er et område som også engasjerer **professor Magnar Breivik** ved NTNU og hans studenter. Breivik er musikkviter, og han har arbeidet mye med musikkens samspill med andre kunstarter. Hver vår underviser han i emnet Filmmusikk, som er åpent for samtlige studenter ved NTNU.

På temamøtet 31. januar 2019 vil Magnar Breivik forelese om film og musikk, under tittelen «Mørkets musikalske opplevelser. I forelesningen vil han vil ta for seg grunnleggende prinsipper for hvordan musikk benyttes i film, hvilke funksjoner musikken har og hvordan musikk kan ha avgjørende betydning for forståelsen av filmens fortelling eller budskap. Han vil knytte inn flere filmeksempler, så seniorstudentene får denne gangen rike muligheter til både å høre med egne ører og se med egne øyne.

Noter deg den 31. januar 2019, og sett av timene mellom 18.00 og frem mot ca. 20.00 til «Mørkets musikalske opplevelser»!

Haust (Arne Garborg)

No rullar Have svært mot Land
med Skùm um skavlande Ryggir
og bryt seg sprengt mod Øydestrand,
der berre Vindtroll byggjer.
Og Stormen skrik i ville Gru,
der yvi Djup han jagar
med Føk og Røk um Rev og Flu
i desse haust-myrke Dagar.

Eg høyrer den villande Skræmesong
av Møy som Brimhesten rider;
ho kvad og galdra so mang ein Gong
mot Naud og Nedgangs Tidir.
Det gjeng som Sorg, det gjeng som Spott,
det gjeng um Vaa og Vande;
det er den varslande Vildrelaatt
som skræmer Liv av Lande.

Og Jordi skjelv i Havsens Marm,
der bleik ho frys i sitt SNøyde;
det folnar Bø og det kolnar Barm;
det vert i Verdi øyde.
Den siste Graa-Gaas strauk mot Sud;
tungt under Sky ho kava;
alt Liv i Hie og Vinterbu
vil ned og burt seg grava.

Lauvsblokka rustnar i livde Lund
og ryk av sinom Kviste;
det vart so syrgjeleg stutt ei Stund,
til ho sitt Ynde miste.
Paa Vollen blømde Blomar smaa',
so sælt mot Soli nøydde;
no er der ingin meir aa sjaa.
Dei folna burt og døydde.

So døyr det burt i den unge Barm,
so folnar Blom og Blide,
naar Saknad sløkkjer Voni varm
med Taarir salte og Stride.
So døyr det burt, so døyr det ut,
mitt Liv med alt, det drøymde,
naar Elskhug vendest til Harm og Sut,
og Guten burt meg gløymde.

No er her sturt, no er her kaldt,
og Stad og Stund meg møder;
mi svikne Von tok fraa meg alt,
og Hjarta svider og bløder.
Og Have rullar svært mot Land,
og Regne driv mot Rute;
det syng og susar um Øyde-Strand,
at no er allting ute.

(Foto PEXELS/Nathalie De Boever)

Behovet for antall soverom forandrer seg over tid. Det samme gjør lysten til å måke snø og klippe gress.

Snakk med oss om salg av bolig, samt finansiering og forsikring av ny bolig. Ta kontakt, så ser vi på mulighetene. Tlf. 70 11 30 00.

SPAREBANKEN MØRE

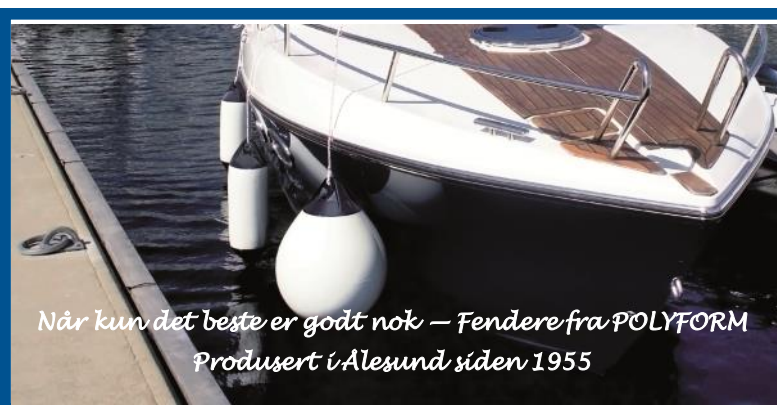

BRAGES®

BILFORRETNING

service@brages.no
www.brages.no
telefon 7017 8200

vi lever av din tillit

POLYFORM

**FENDERE
BLÅSER**

*Når kun det beste er godt nok – Fendere fra POLYFORM
Produsert i Ålesund siden 1955*

Informasjon til kinogruppera:

På Moa får vi se disse filmene i aug/sep/okt:

Filmer som settes opp på Løvenvold i aug/sep/okt:

OVERSIKT OVER KOMMENDE FILMER ER DESSVERRE IKKE TILGJENGELIGE FOR TIDEN. VI MÅ KOMME TILBAKE TIL DETTE SENERE.

I MELLOMTIDEN: FØLG MED FRA UKE TIL UKE.

Gruppe	Gruppekontakt	Telefon	e-post
Studiekoordinator	Noralv Breivik	41440438	noralv.breivik@mimer.no
Bridge	Kirsten Berild	94741086	kirstenberild@hotmail.com
Byen vår	Inge-Arne Olsbø	90504501	iolsboe@online.no
Datagruppe A	Marit Veiberg Eide	99476820	maritvei@gmail.com
Datagruppe B	Åshild Fallgren	70121046	ashild.fallgren@gmail.com
Datagruppe C	Ole Andreas Devold	92499188•	oasty@online.no
Datagruppe D	Per-Arne Vidnes	90722492	pavidnes@frisurf.no
Digital foto	Reidun Haavik	98806011	reidun.haavik@hotmail.com
Engelsk litteratur	Henry R Norton	41362436	hrnorton2@gmail.com
Kino, Moa	Hilde Bjørlo	97709337	hbjorlo@online.no
Kunst	Mari Johansen Huse	95932626	mjhuse@online.no•
Kunstmaling	Asbjørn Kjell Lade	70155004	alade@online.no
Litteratur 1	Liv Holte	70143132	liv.holte@hotmail.com
Litteratur 2	Gunnhild Humblen	41208666	gunhild.humblen@gmail.com
Litteratur 3	Liv Ingebrigtsen	91557760	liv.barbro.ingebrigtsen@mimer.no
Quo Vadis?	Alfhild Hagen	45436677	alf13hag@online.no
Samfunnsgruppa	Karl Johan Skårbrevik	92266295	kar-skaa@online.no
Spansk 1	Aashild Nordhus	97177510	aanordhu@online.no
Spansk 2	Liv Nakken	95229788	liv.nakken@mimer.no

Adresselapp settes her

Returadresse ved feil adresse:

Ålesund Senioruniversitet
v/ Herbert Gartz
Larsgårdsalleen 48
6009 Ålesund

Tillitsvalgte 2018:

Leder: Helene Birkeland, Klokkersundvn. 11, 6015 Ålesund, tlf. 909 21 130, helbirke@online.no
Styremedlem (nestleder): Herbert Gartz, Larsgårdsalleen 48, 6009 Ålesund, tel. 900 48 885, herbert@gartz.no
Styremedlem (sekretær): Guri Bjørlo, Høgvollvegen 24, 6018 Ålesund, tlf. 482 77 328, g-margr@online.no
Styremedlem (kasserer): Sjur Brande, PB 4019 Moa, 6048 Ålesund, tlf. 922 03 697, sjur.brande@live.no
Styremedlem (studiekoordinator): Noralv Breivik, Urabakken 7, 6017 Ålesund, tlf. 414 40 438, noralv.breivik@mimer.no
Varamedlem: Mari J. Huse, Ringgt. 23, 6005 Ålesund, tlf. 959 32 626, mjhuse@online.no
Varamedlem: Liv Ingebrigtsen, Nylandsveien 35, 6011 Ålesund, tlf. 91557760, liv.barbro.ingebrigtsen@mimer.no

Redaksjonskomiteen består av:

Herbert Gartz, tlf. 900 48 885, herbert@gartz.no; Sjur Brande, tlf. 922 036 97, sjur.brande@live.no;
Helene Birkeland, tlf. 909 21 130, helbirke@online.no

Senioruniversitetets virksomhet er dannet på frivillig innsats, kombinert med egeninteresse og individuelle ønsker, samt behovet for sosial kontakt. Det å dele felles interesser er givende. Det gir oss nytt engasjement og utfordringer, utvider vår horisont, og gir oss nye kunnskaper. Det sosiale samværet på denne konstruktive måten gir oss tilhørighet, og det fører til at nye vennskap dannes. I Senioruniversitetet i Ålesund bruker vi idéene i *Universitetet for den tredje alder* slik:

1. Først og fremst å vekke lysten til å lære, og derved stimulere til egen aktivitet;
2. dernest å gi pensjonister mulighet til å ta styring over eget liv; og ikke minst
3. det å være med i et sosialt nettverk.

Det er ett av våre mange gode kort at Senioruniversitetet har mange studiegrupper som drives med liv og lyst av egne medlemmer. Det legges stor vekt på det sosiale aspektet så vel som interessefeltet. Identitet, verdier og selvforståelse er andre poeng. Hovedparten av aktiviteten i studiegruppene våre bygger opp om akkurat dette. Vi diskuterer med respekt for andres meninger, og er velsignet fri for detaljert styring. Vi utvikler oss ved å lytte til hverandre, og modnes ved det.

Ålesund Senioruniversitet

Revidert 02.10..2018	Studiegrupper Ålesund Senioruniversitet. Møteplan høsten 2018.																									Servere og rydde	
	Gruppe	Gruppekontakt	Dag	Kl.	Måned	August					September				Oktober					November				Desember			Temamøte
					↓Sted Uke→	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	
Byen vår	Inge Arne Olsbø	Tirsdag	1000-1200	Frivilligsentralen							4		18		2		16		30		13		27		11		
Data A	Herbert Gartz	Fredag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.				24		7		21		5		19		2		16		31		14			
Data B	Åshild Fallgren	Torsdag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.				16		30		13		27		11		25		8		22		6			
Data C	Ole Andreas Devold	Fredag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.					31		14		28		12		26		9		23		7				
Data D	Per-Arne Vidnes	Torsdag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.					23		6		20		4		18		1		15		29		13		Julemøte
Digital foto	Reidun Haavik	Mandag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.					27		10		24		8		22		5		19		3				
Engelsk litt.	Henry Norton	Tirsdag	1000-1130	Sp.vik omsorgs.					28		11		25		9		23		6		20		4				
Kino, Moa	Hilde Bjørlo	Onsdag	1200-	Moa kino				15		29		12		26		10		24		7		21		5			
Kunst	Mari Johansen Huse	Torsdag	1200-1345	Etter avtale					30		13		27		11		25		8		22		5				
Kunstmaling	Asbjørn Lade	Mandag	1200-1430	Sp.vik omsorgs.					28		10		24		8		22		5		19		2				30.aug
Litteratur 1	Liv Holte	Onsdag	1200-1345	Sp.vik omsorgs.				22		5		19		3		17		31		14		28		12			
Litteratur 2	Gunhild Humblen	Tirsdag	1115-1245	Ål. Bibliotek					21		4		18		2		16		30		13		27		11		25.okt
Litteratur 3	Liv Ingebrigtsen	Mandag	1200-1345	Frivilligsentralen					20		3		17		1		15		29		12		26		10		29.nov
Quo Vadis	Alfhild Hagen	Tirsdag	1200-1345	San.senteret Bonneset				14				11				9				6				4			
Samfunnsgrp.	Karl J Skårbrevik	Onsdag	1000-1145	Sp.vik omsorgs.					29		12		26		10		24		7		21		5				
Spansk 1	Åshild Nordhus	Tirsdag	1330-1530	Sp.vik omsorgs.					21	28	4	11	18	25	2	9	16	23	30	6	13	20	27	4	11		
Spansk 2	Liv Nakken	Onsdag	1415-1545	Sp.vik. omsorgs.		1	8	15	22	29					3	10	17	24	31	7	14	21	28	5	12		
Bridge	Kirsten Berild	Mandag	1230-1430	Sp.vik.omsorgss.				13	20	27	3	10	17	24	1	8	16	22	29	5	12	19	26	3	10		

Studiekoordinator: Noralv Breivik, Urabakken 7, 6017 Ålesund Telefon 70141876 Mobil: 41 44 04 38

E-post: noralv.breivik@mimer.no

Studiegruppene må være oppmerksomme på når de skal hjelpe til med servering og rydding på temamøtene.